

د کتاب پيژندنه

د کتاب نوم : د نکريزو پاڼه

شاعر : باز محمد عابد

خپړندوی : د تاهيد کتاب خپرولو موسسه

شمير : ۵۰۰ ټوکه

د خپريدو نومره : ۹

د خپريدو نيټه : جنوري ۱۹۹۹ - ۱۳۷۵

د چاپ چارې : دانش خپرونډويه ټولنه

Ketabton.com

د انټيرنيټ په مخ اډو نکی سمسور مېبېي

له عابد نه مې باز ډېر خوښيږي

د ټولو عابدانو په مخ کې دې ديوال وي. زه زموږ د بهيرونو او زموږ د بندارونو باز محمد عابد يادوم. خو ځلې مې ورته وييلې دي چې هلکه بازه! که نور نومونه درباندي دريدلي دي نو باز خودې خپل نوم دی او د عابد پر ځای د غزلونو په مقطع کې باز اوله. او بيا له تانه خو هغه ظالم باز نه جوړوو چې د زرکو او زانو او سپينو کوټرو په وينو يې منگولې سرې وي. باز په موسکا کې راته وايي چې نه، زه د عابد نوم نه بدلوم. ځکه چې دا نوم پر ما باندې "چا" ايښی دی. موږ نه پوهيږو چې هغه بنکلی څوک به څوک وي چې باز يې عابد کړی دی. باز سره له دې چې عابد پاتې شوی، بيا يې هم دا بنکلی گناه هر ځل کړې ده چې د غزل او سندرو په زرکو، زانو او کوټرو يې د خپل خيال منگولې سرې کړي دي. د عابد يا په بل عبارت زموږ د بندارونو او بهيرونو د باز دا ظلم دومره نازنين دی چې انصاف ورته په دوه لاسي سلامونه کوي. زه د باز د گرانو لوستونکو سره د باز د کتاب په باب نه غږيږم. زه ډېرې خبرې د باز په هکله لرم. باز سره له دې چې د افغانستان د څه کم دوی لسيزې غميزې نه يې ډېر دردونه اخيستي او د ژوند شېبې يې پرې شاعرانه کړي دي. فطرتاً هم شاعر دی د باز يو ورور د روسانو د شوبلې ترزنځيرونو لاندې شهيد شوی دی او د بل ورور يوه پښه يې د روسانو په ماين غوڅه شوې ده. دا غميزې او دردونه باز د خپل فطري شاعرانه طبعي په رنگ کې رنگ کړي او غزليزې کړي دي. باز دا ټولې دردونکې پيښې د تنکي زلميتوب په تنکيو شيبو کې ليدلې او د خپل تنکي غزل پر اوږو يې را رسولې دي. کله کله د غمونو او دردونو دا بارونه دومره روانه شي چې د باز د غزلونو پر تنکي ملا نه راوړل کيږي. نو خامخا به د ده د زړه پر دمه ځای کې دمه جوړوي. په راتلونکې وخت کې به دا سندريز بارونه په ډېر هنر د غزلونو او سندرو پر اوږو داسې راوړي چې نه يې د غزلونو او سندرو ملاو پماتې شي او نه سندريز بارونه ولويږي. باز لوړ دنگ، سور او سپين سرې نه دی، بس يو موتي لونگ دی چې د غزل د سرې بالغي پر سينه له زنگيدو سره جوړيږي. سترگې يې د باز غوندې بنکلي دي. کله کله يې سترگې سرې سرې ردي هم پيدا کوي چې د دې لنډۍ د رايادولو او انځورولو همدارې ښکاري:

سترگې دې سرې ردي ردي دي
ردي ردي د ښامارانو سترگې وينه

د بنارمار ذکر راغی. د مارانو او بنامارانو په لیدو به ځینې خلک بورنیرې خو باز هغه شاعر دی چې په هر څه کې بنکلا لتوي. دی په خپل غزل کې ځای ځای د مار هغه هم د "مارې" د بنایست یادونه کوي. باز وایي چې دمار سترگې مې ډېرې خوبني دي. وایي چې د مار میناتورې شوې څرمن کې چې خدای کوم بنایست ځای کړی دی په ډېرو موزونو بنایستونو کې هم نه شته.

هوده د مینې پراثر نه کوي
 د سینې د بنته کې مې ماره گرځي
 لږ مې د مینې په هوده کې واخله
 روح مې په بین دې لکه ماره ترم
 د روح سرود مې ورته بین غږوي
 د سینې د بنته ته مې ماره راځي
 د روح بین غږومه چیرته ماره لتوم
 اوبو غوندي د غره لمن کې ماره لتوم

پورتنی له پرتمه ډکه بنکلا پرستي د باز ځانگړنه ده. "له سرو سترگو تر سرو سترگو" په شعر کې یې د ماشومتوب په خاورو او دوږو د سرو سترگو انځور کښلی. په ځوانۍ کې یې د هغو سترگو انځور کښلی چې د ژوند په هینداره کې یې د نظر له لاسه د ارمان تصویر بنویسې. باز ته د ده د غزل په سر سوگند ورکوي چې د سرو سترگو دا ډول لوبې به پریرې. عابد دې د تورو او کلماتو سرکش بنامار ته د غزل شپیلۍ و غږوي او د بنایست لعل دې ترې راو لجه کړي. باز دې د خیال سترگې د سندرو او غزلونو پر مرغانو سرې کاندې. مورڅه کم دوی لسیزې غمیزې او تراژیدۍ ځپلي خلک یو خود غره غوندي دروند انتظار مو د صبر پر اوږو تردې دمه رارسولی دی.

ستا د راتلو په انتظار انتظار
 داسې ولاړیم لکه غروي غلي
 ستا د وصال روژه په خوله پاتې یم
 د یتیمانو خواخوږي غلی

لکه مخکې چې مو وویل باز فطرتاً د شاعرانه اروا څښتن دی. دی له یوې ورځې نه بلې ته پسې غزلیز کیرې. له هغې ورځې را په دې خوا چې زمونږ د ادبي بندارونو او افغان ادبي بهیر غونډې پیل شوې د باز غزل د څپو د بنایستونو گلکڅونو ته منگولې وغځولې.

حالات لولپه دي خو دا چې باز د وطن گلورين او غزليز پسرلي ” استاد محمد صديق پسرلي “ د هنر تر سيوري لاندې راروان دی، نو دې لولپه حالاتو ته هم د غزل د بنایست وسله نه ږدي.

سيوری مې په سر د پسرلي گرځي

شکر د وړمو د بهير غړی يم

د باز غزل لکه د گلاب پاڼه، لکه د پرځې دانه هم بنکلی دی او هم روڼ او بې تکلفه.

په رخسار يې لکه پرځه نه ځایېږم

د ارنگينه حادثه مې لکه لمر خوري

باز د يوې شاعرې او مضطربې اروا څښتن دی. ځان لا زړی ورته بنکاري، د شين کيدو او غوریدو هيله لري. سره له دې چې د غزل غوټی يې په غوریدو دي، خو ويریږي چې بنکلي به مې وغورځوي:

مه مې غورځوه د غورځيدو نه يم

و مې کره شين به شمه زړی يم

مينه غواړم، زړه غواړم له بنکليو نه

سوال يمه لا هغسې نیمگړی يم

د باز په شخصیت کې مينه، بنکلا پرستي، عاطفه او صميمیت ټول راټول دي. او دا ټول هغه څه دي چې د شعر روح او وجود ترې جوړیږي. باز د ماشومتوب خاطرې او د ژوند ځينې پېښې لري چې موږ په بار بار اوریدلي دي او بيا يې هم په ادريدو نه مریږو. د ماشومتوب يوه عاطفي کیسه يې ددې له پاره دلته را اخلم چې د ده په شاعرانه شخصیت او د ده په اوسنیو او راتلونکو شعرونو کې به يې عاطفي اغيز خامخا وي:

” باز ماشوم و. د نورو ماشومانو غوندې د گوډي پران لوبه خوښه وه. خپل گوډي پران ته يې د دې له پاره بنسبنه يې تار اچولی و چې له گوډي پرانونو سره د جنگ په وخت کې يې تار پرې نه شي. گوډي پران يې هوا ته جگ کړی و. گوډي پران د وړي شاهين په شان حملې کولې، په چل چل يې بنسبنه يې تار را کش کاوه. د گوډي پران بنسبنه يې تار يې د بل ماشوم د گوډي پران پر ځای په آسمان کې د يوې الوتونکې توتکې له تنکې مری نه راتاو شو. د تار د کشولو سره سم بې سره توتکې لاندې راپریوته او د باز په پښو کې ولويده. باز د توتکيو په باب ډېرې کیسې اوریدلې وې، چې دا فقيره مرغی ده. د دې مرگ لويه گناه ده. د باز په سترگو کې اوبنکې راغلې. د بنسبنه يې تار غوټه يې له لاسه ولويده او گوډي پران

لکه د وزر ماتي مرغه ورو ورو رالويده او اخر په يوه ونه کې بند شو. باز توتکی په کوچنيو لاسونو کې راواخيسته. نور ملگري ماشومان يې هم دهغې په وير کې له ځانه سره ملگري کړل. د باز په سترگو کې اوښکې پندې وې او نورو ملگرو د ده په سترگو کې غمگينې او وارخطا سترگې گندلې وې. باز توتکی په کفن کې پته کړه. کوچنوتی قبر يې ورته جوړ کړ او ماښام کې يې حلوا پسې وايسته.

دا عاطفه او داسې نورې ډېرې عاطفې د باز په روح کې روانې دي. زه خو فکر کوم چې دا عاطفې او دا تراژيدی د باز په غزل او شعر کې لا پوره پخې شوي نه دي. دی به په غزل او شعر کې هغه وخت قیامت کوي چې دا عاطفې، مينې او تراژيدی پوځوالي ته ورسوي او خامې ترې پاتې نه شي.

د پسرلي په وخت کې له کليو نه غرونو او شنو ورشوگانو ته کېدې ليرې دي، نوکله چې د بانډو ميلې ته نيژدې شي، پيغلوتې نجونې له قافلې نه د هوسيو په خير په ترپکو ترپکو مخکې شي. په ترپ کې ميلې ته ځانونه ورسوي. د بانډو جونگرې او خيرونه جارو کړي. اورونه بل کړي او له چينو نه اوبه راوړي. همداسې د باز د شعر قافله ورو ورو روانه ده. د خيال پيغلوتې نجونې يې په غزليزوگامونو د خپل شعر له قافلې نه وړاندې روانې دي چې د ښکلا په ورشو او ميله کې ورته دمه ځای وگوري.

د شيبو شاعرانه کول د شعار دنده ده. باز بايد د ښايست او آرمان توتکی د شعر په دم راژوندي کړي. د باز د غزل مسرې بايد د هغې شوبلې د زنجيرونو انځور وي چې زموږ شيبې او آرمانونه يې شهيدان کړي دي.

د شهيدو گلغوتيو جنازې وي

زموږ کلي ته يې غيږ کې باغوان راوړي

د باز په غزل کې ساده گي او رواني ده. ساده گي په دې مانا نه چې گنې شعريت په کې نه شته. زما مطلب دا دی چې بې ځايه او بې مفهومه ابهام، له ښکلا نه ليرې پيچلتيا او تصنع په کې نه شته. د بې مفهومه ابهام هغه پيچومې نه لري چې د لوستونکو او اوريدونکو د ذوق پښې په کې تهاکې شي. ډېرې غزلې يې په لنډ او روان بحر کې دي. د غزلونو مسرې يې هم ډېر ځله له پنځو بيتونو اخوانه اوږي. د شاعرانه طبعې الوت يې د هغه نه ستري کيدونکي مرغه غوندې نه دی چې تر ډېره په آسمان کې وگرځي راوگرځي. بس د باز د شاعرانه طبعې الوت د زرکې غوندې لنډ دی او يا کله کله د باز د غوتې په خير تيز او لنډ دی چې په لنډه فاصله کې په يوه غوته ښکار کوي.

د باز په غزلونو کې د غميو په خیر تراشلي او ځليد ونکي مسرې ډېرې پيدا کولی شو. که په ډېرو غزلونو کې يې بنکلي او د لوړ شعريت لرونکې مسرې نه وي هم خو له شعريت او شاعرانه مفهوم نه به ډېرې راپريوتې هم نه وي. باز خپل نوي ويل شوي شعرونه مور ته تل په ويره ويره اوروي. غزلونه يې ډېر ځله زمونږ د ځوانو شاعرانو، ليکوالو او کره کتونکو ملگرو هر يو نورالحيب نثار، مصطفى سالک او حنيف خليل د ډېر غوڅ خو بنکلي نقد (کره کتنې) د ځلوونکو او تراشونکو تيشو له تيرو څوکو تيريزي. ځکه خو د باز په شعرونو کې کمزوري شعرونه لږ موندل کيږي. د باز غزل زمونږ د بهيرونو او بنهارونو نور ملگري هم اوږي او لولي، خو هغوی لږه گوزاره ورسره کوي او کله کله يې پر کمزورو مسرو هم سترگې پټوي.

د باز په غزلونو کې يو بل ټکي ته هم اشاره بايد وشي چې هغه د سندريز وزن درلودل دي. د دې ډول وزن ځوند په موسيقي کې يو په دوه کيدای شي.

څه ښه و چې جانان په تصور کې راته ويلې
 راځه کينه دمه شه زوروره چيرته ځي؟
 د شرد سوداگرو قافلي بازار ته راغلي
 لږ وار وکره د امن پيغمبره چيرته ځي؟

د باز له شعر نه زيات شعريت د ده په ناسته او د ژوند سره په شاعرانه برخورد کې دی. باز لا د خپل زړه کولپ د شعر او غزل په کيلي نه و خلاص کړی چې صوفيانه او رندانه شعرونه به يې لوستل. د خانقاه په تاخ کې به يې ډيوې بلولې، او ډې شپې به يې په الله هورونولې او د خپل پير په صوفيانه کړۍ کې له ټولو مريدانو کشر مريد و. په غزليز باگرام کې د افغانستان د اواره او مهاجرو شاعرانو ځينې شوزنده او له درده ډک شعرونه به يې د سپيدې، خپلواکۍ او ځينو نورو خپرونو کې لوستل او د ده پر شاعرانه روح يې سندريزه زلزله ور وسته. د استاد پسرلي د زرکې ترانو يې روح د سترې زرکې په خیر د وطن په سردرد کې وگرځاوه. د استاد شپون د مور ويرنې شهکار شعر په وار وار وژړاوه.

”ميلون شپږ شلې نه دي چې په گوتو دې شميرلی“

د مور د ويرنې دې نيم بيتي د ده د ياد او احساس پر دښته د وطن يو نيم ميلون شهيدان د غاټولو په شان راوتوکول. ده په دې غاټولو کې د خپل شهيد ورور انځور لټاوه چې پر سترگو به يې د اوبنکو مهر ولگيده او د يوې سلگۍ سره به ترينه ټول لکه په غشو لگيدلي کبلي وټنستيدل. ”بس د لمدو خټو لږې اوبه دارو وي“

د شعر د بناپیری، د جادو د شین بڼکي طوطي له مښو کې یې کیلي راواخیسته او د خپل زړه کولپ یې پرې خلاص کړ. د نقشبنديه پیر په ځای یې د شعر له پیره نه لاس نیوی وکړ:

تعبیر یې د سندرو د مغان له پیره غواړم
بیگاه راته په خوب کې پرښته وه چې راتله
د خانقاه پر ځای یې په خپل زړه کې د شعر ډیوی ولگولې:
دا چې زه یې سره کمبه کړم، آتشي جمال د چا و؟
ابدي فراق یې راکړ، د یو شپې وصال د چا و؟
زما ختې تمنا د میخانې د جام لرله
خو کوزه یې د جومات کړم، په لمسون کلال د چا و؟
د خستی په ښاریه کې د نیستی سودا وه گرانه
د عابد خودي په تن وه، وایه نور مجال د چا و؟

د باز په غزلیزه شاعری، باندې "د نکریزو پانه" نوم ایښودل شوی دی. د نکریزو پانه په خپل ظاهري شین والي کې د ښایست باطني سره هم لري. د نکریزو پانه شاعرانه ذوق ته عجیبې ښکلاوې وریادوي. د ناوې سره لاسونه، د اختر ورځ او یا پر نکریزو ټکور شوي لاسونه. د نکریزو پانه دا ټولې ښکلاوې په خپلباطن کې لري. خو دا باطني ښکلاوې هغه وخت ظاهروي چې د نکریزو پانه په درغني میده کاندې. د باز د غزلونو ډېر غزلتوري د نکریزو د پانو په څیر د حالاتو او کیفیاتو په درغني میده شوي او د هنر د ناوې لاسونه پرې سره شوي دي.

د باز د شاعری د بنیاد څښته د کابل له درد او د باگرام د تغزل له رنگ نه جوړه شوې ده. خدای (ج) دې باز ته ډېر عمر ورکړي چې د غزلپرستو او شعرپرستو له پاره د سندرو غزلیزه او ښکلې مانۍ ودانه کړي.

چې مې شعور ته راشي شعر را کوي
په لاشعور کې پرښته ساتمه
په مخه مو ژیري گلونه
کاروان، پېښور، ناصر باغ نوی کمپ
۱۳۷۵/۹/۲۶
۱۶/۱۲/۱۹۹۶

منگی

قدری زیات شو چې ستي شو په شرر منگی
حکله بی پیغلی جینکی اوس وړي په سر منگی

له پنبو نه سره پورې واخلي خوشبویی د جونو
کلاله څرنګ دې جوړ کړی په هنر منگی

غوربې د زړه درزاته ایښی وي په ترخ کې د یار
د پتو زړونو باخبر وي بی خبر منگی

په ډکیدو کې چې ختې حت په خندا وخنډیږي
مظاهره کړي د وصال په مازیګر منگی

مورته به څه بهانه کوي ته لا وړه بی گلې
چې د اشنا سره دې مات کړ په ګودر منگی

عابده کاش چې ته کللال وای جوړول دې منګي
له خپلې ختې نه دې جوړ وای د دلبر منگی

هوش مې د مينې

هوش مې د مينې په لمسون له ليونو پسې ځي
تري نظر مې ستا د چم کړو کوڅو پسې ځي

زه خو دا ستا د غمه شپه او ورځ لوگي لوگي يم
دا خلک نه پوهيږي هسې سپيلنو پسې ځي

دا دې کوم راز دی د وصال و فراق نه پوهيږم
گله چې پرځه ستا له مخ نه پلوشو پسې ځي

راته نسيم په غوږ کې وي چې پرې غزل وليکه
د يار خوشبو دې ما سره غږد پردو پسې ځي

شور گډ شو خلکو وي چې حسن په بازار خرڅيږي
عزيزد مصر د يوسف اخیستو پسې ځي

دا قافله د ژوند عابده مخ په وړاندې درومي
خومره چې تللي دي راغلي به په تلو پسې ځي

چې د ليمونه مې نظر

چې د ليمونه مې نظر پريوزي
د بنكليو قدر مې په سر پريوزي

ستا د وصال د يوې شيبې په بدل
داغ مې د هجر په ځيگر پريوزي

د انتظار پر ليمو ليمو د بنتو
تور مې اوبه شي له بصر پريوخي

ارمان مې داسې نيمه خوا پاتې شي
لكه چې بې ديدنه لمر پريوزي

ته چې د كاني زړه سينه كې لرې
زما د آه به څه آس پريوزي

اوس په هجران كې د وصال يادونه
لكه مرهم چې په پرهر پريوزي

هسې پنا شوې د عابد له سترگو
لكه چې ستوري د سحر پريوزي

چې تصور مې

چې تصور مې د صنم وړانيزې
جوړ سلسله د هر ستم وړانيزې

په دغه برکلي کې څنگه شور دی
ملگرو بيا د چا حرم وړانيزې

خدای خبر بيا دې په زړه څه تيرېږي
چې ستا کوڅه کې مې قدم وړانيزې

عابده داسې بنسار په کې اوسې
وران خولا څه چې پکې سم وړانيزې

د غیرت او ننگ

د غیرت او ننگ جذبه لاد پښتون شته
خو یې تن کې لایوه قطره د خون شته

که ماضي په زنده گۍ جړې سرې کړي
امیدونه مستقبل ته د ژوندون شته

د ظلمت تیاری که شته دی لا خو شپه ده
پسې وار هم د روښانه سبا وون شته

که فلک راباندې خپلې چارې وکړې
راته زیری د زما د اوبتون نه شته

که د وخت سپیرو مور سره جلا کړو
دې ټوټې ټوټې اولس ته پیوستون شته

که منزل خومره مشکل وي پروا نه شته
حوصله لاله عابد سره د یون شته

چې دې بنکالو

چې دې بنکالو اوس د قدم نه راځي
خدا یې زما قدم کې دم نه راځي

نسیمه پل دې په سر سترگو زما
خوشبو دې راوړه خو صنم نه راځي

د تخیل په بازار مست لیونی
اوس دې کوڅې ته د حرم نه راځي

دومره بلل د حادثو سره یم
چې اوبنکې هم چیرې په غم نه راځي

د کایناتو د وجود بنکلا یې
پیرزو دې ولې د کرم نه راځي

هسې دیدن ته لیواله یې ته
عابده بنکلي ستا په چم نه راځي

غزل

د فاصلو لړۍ د مینې له نظر تیریري
احساس مې و بوزني سلگۍ شي له بصر تیریري

د لاشعور نه یې شعور ته کډه کړې ده نن
جانان زما د سینې د بنت کې په سفر تیریري

تکل مې کړی دی چې لارې د گودر بنکلووم
ډبرې پیغلو تې په دې لار هر مازيگر تیریري

د زړه جونگره وړانوي په یو نظر د جمال
زما قاتل زما په سیمه بې خطر تیریري

د سبا وون زیري د لمر بانه موسکي موسکي کړي
د سپیدې خرک چې د افق په سم او غر تیریري

دا چې زه يې سره

دا چې زه يې سره لمبه کړم، آتشي جمال د چا و؟
ابدي فراق يې راکړ، د يوې شپې وصال د چا و؟

زنګيدمه، تاويدمه د پريشانه زلفوتال کې
اوس چې خاورو کې لغړېږم، ها رنگين خيال د چا و؟

زما خټې تمنا د ميکدې د جام لره
خو کوزه يې د جومات کړم، په لمسون کلال د چا و؟

د هستې په بنسار يه کې دنیستی سودا وه گرانه
د عابد خودي په تن وه وايه نور مجال د چا و؟

غزل

پرخه د سحر چې د ازغو په څوکو وزانگي
اوبنکې مې ډيوې شي د بنو په څوکو وزانگي

دا د زړه کنډول به ورته ډک له ارمانونو وړم
يار ته چې د عشق د منارو په څوکو وزانگي

ډک د تخيل د رنگينيو فطرتي غزل
پريزده چې جانان ته د بارخو په څوکو وزانگي

طمعه د عابد لا په زړگي کې هسې طمعه شي
لمر چې د غروب د تورو غرو په څوکو وزانگي

زما قدم چي

زما قدم چي د وصال تر کوره ونه رسي
د يار بنکلا دي د کمال تر کوره ونه رسي

چي پرې زما د اميدونو ستوري ونه بريښي
د رخسار خط دي د هلال تر کوره ونه رسي

چي بوږنيدلي احساسات مي نيمه خوا پاتي کړي
ستا مرتبه دي د جلال تر کوره ونه رسي

چي دي منگي ما سره لوبو کي مات شوي نه وي
ستا سوال زاري دي د کلال تر کوره ونه رسي

ملگرو بن کي به گلونه د غزل وکړي
د عابد خيال که د زوال تر کوره ونه رسي

جلوې وې ستا د حسن

جلوې وې ستا د حسن طبيعت يې بوږناوه
ارمان چې زما سترگو د ليدو توان نه لاره

جذبېد مينوشی لا خوره نه وه په مخفل کې
ساقې چې به هر کس په سترگو سترگو کې څاره

ستا غم ته يې د زړه کور کې ځای ورکړلو دلبره
پښتون و زما عشق د پښتنو پت يې پاله

((هر څو که د هجران ځينې وصال زرغونه کيږي
دهقان د ازل کاش چې دغه تخم نه کاره)) *

ما وې گنې عابد يې روان کړی دی تو يې ته
زاهد په خلوتگه کې په جامونو و نمانځه

* د د حافظ شيرازي د يوه بيت ژباړه

غزل

((د شفق په حنا سره کرل د فطرت ناوې لاسونه)) *
بیا ساقی ورته تیار کرل د کوثر وږک جامونه

طلایی وړانګې خورې شوې د اسمان په کنارو کې
طبیعت دی بورنیدلی د مستی وایې رازونه

د ماضي په تورو لارو د روښان سفر منزل دی
مستقبل د حال په ژبه د خوښی کړي اوازونه

تخیل چې افاقي شي انسان ووخي له هستی نه
د نیستی هسې مقام کې یې حاصل شي مقامونه

دی قدرت په کایناتو مهربان دومره عابده
د سپرلي تازه هوا ده پرې تازه شول دماغونه

* پورتنی نیم بیتي د حمزه بابا(ح) دی

زما عشق او ستا

زما عشق او ستا ارمان غاړه غړی،
لکه وي چې ټول جهان غاړه غړی.

احساسات مې په حالاتو ژړا کاندې
اوبسکې، وینې او چشمان غاړه غړی.

دا هم وخت دی چې پر ما باندې تیرېږي
زما ژوند او ستا هجران غاړه غړی.

هغه هم راته یادېږي د زړه سره
چې به سیل ته وروان غاړه غړی.

دې ته هم مې د امید سترگې په لار دي
بیا عابد شي او جانان غاړه غړی.

په تصور چې مې دلبر

په تصور چې مې دلبر خور شي
لکه یلدا کي چې سحر خور شي

چې په بنکلو کو مې نظر خور شي
خاطر مې ستاد زړه پر سر خور شي

پالي زمونږه پال چپه لیدلی
خیر یادوو خوراته شر خور شي

باگرامه * ستا په حسن خیزه سیمه
سروش د شعر راشي اثر خور شي

دیدار دې هسې پر عابد ولگي
لکه پر ستورو چې قمر خور شي

باگرام د پینبور زور نوم دی

ځځوب د مينې

ځځوب د مينې مې هر دم د زړه له بام پريوځي
لکه چې څاڅکي څاڅکي مې له سوري جام پريوځي

د محبت د ازموينې دې دستور ته گوره
چې درنې هيلي مې ستا پنبو ته له ناکام پريوځي

تیارې خوښې دي د رڼا ترينه اميد کيدای شي
پر سپين رخسار چې تاوې زلفې لکه لام پريوځي

داسې محفل کې به مينا پېغ گډيدو نه راځي؟!
چې د ساقې د سترگو ست په خاص و عام پريوځي

تقسيم د ميوو د يچې کېږي د آدم په بچو
په داسې حال کې هم عابد د چاله پام پريوځي

ستری ستري

ستري ستري ريز مريزيم، د ژوندون په گرانه لاره
لکه غروي چاته شوی، د جنون په گرانه لاره

د وجود په ملکیت مې، د خونريز لښکر قبضه ده
هر احساس زخمي زخمي دی، د بدلون په گرانه لاره

دا منزل مونو تمام دی، دغه هيلي سرابي دي
د ناياب سفر په لوري، د گردون په گرانه لاره

قافله د پښتنو ده، د دې دور بې سالاره
يو جرس د نهيلو شي، تل د يون په گرانه لاره

يو اقرار دی بس عابد، چې پښتو سره موکړی
که مشکل وي هم بې پالو، د پښتون په گرانه لاره

کلونه وشینده پسرلیه

کلونه وشینده پسرلیه لراو بر په سیمه
غوئی غوئی په غوید و شه د دلبر په سیمه

د نظرونو په تارونو التفات د مینې
توله فضا شي سندریزه د نظر په سیمه

راخه چې نن د رقیب مخکې یوله بله زار شو
خور چې زما او ستا د مینې شي خبر په سیمه

یوه حیا داره پښتنه وه بی اسرې ملگرو
وه غریو نیولی چې راتلله د خیبر په سیمه

لا د عدم په غیر کې

لا د عدم په غیر کې پروت وم چې شردې راکړ
کالبوت د مینې ته اشنا د روح وزردې راکړ

زما معصومي ارزو سترگې لا پرانیستي نه وې
لامې کتلي درتسه نه و چې نظر دې راکړ

ما د ساحل په لویه لاره کې ستا لار څارله
د ژوند بیړۍ دې راته کړه سمنـدر دې راکړ

د زړه پر باغ مې میلمنه شوې د جمال پر بنسټې
د عشق کعبه دې راته وښوده ثمر دې راکړ

لا د الست په سجدو ومه د نور کعبې ته
لامې سر نه و پورته کړې چې خبر دې راکړ

د تخیل په رنگینو کې مې غزل غزل شوې
احساس د شعر دې راته کړ لو هنـر دې راکړ

ستا نه لوگی

ستا نه لوگی ستا له نظر ه لوگی
لکه چي پرخه شي له لمره لوگی

نن خودا تنده ماتومه ساقی
توبه می شه ستا د ساغره لوگی

د جانان غم په بنادی نه ورکوم
دی عاشورا نه شه اختره لوگی

د کوم شپونکی کودلی اورا خیستی؟
هلتسه چي وختوله غره لوگی

په کی حمزه غوندي هستی اوسیده
عابده خان کره له خیبره لوگی

غزل

گله چې ستا پر مخ راښکون خور شي ښکلا خوره شي
زما د زړه د هر ارمان په تن کې ساه خوره شي

چې د خپل ذات په آيينه کې خپل تصوير وگورم
احساس مې وپورېني پر ذهن مې رڼا خوره شي

ذري ذري پلوشې مستې مستې وځليږي
چې د سحر په افق سترگه د سبا خوره شي

د تصور فضا مې ټوله سندرې زه ښکاري
چې د جانان پر سرکو شونډو مې موسکا خوره شي

په يو نظر کتويې هسې بې هوشې خوره کړه
کله جلوه د کوه طور چې په موسی خوره شي

غزل

ستا چي ليمو کي نظر غلی بنکاري
ما ته زما د مينی خلی بنکاري

قدم قدم بي بنکلو مه خاوري
پردغي لار مي جانان تللی بنکاري

زه د ساده حسن ساده مئين يم
ساده چي وگوري لاکلی بنکاري

يوه شيبه چي په کي نه وي جانان
خاوري ايري مي د زړه کلی بنکاري

چي کومې لاري د جانان لاري دي
عابد پر هغي لاري پلی بنکاري

غزل

ستا انتظار خوند کوي
تنده خمار خوند کوي

مینه کې رقیب منم
گل سره خار خوند کوي

تل په اضطراب کې وي
زړه نا کرار خوند کوي

وي چې منصوري جذبې
ژوند خو په دار خوند کوي

ستاد التفات نه زار
گوره نگار خوند کوي

تا وي ژوند به و بایلی
ما وي قیمار خوند کوي

غزل

پر تخيل چي مي انخوره شي
هادي زما د سترگو توره شي

چي تقدس په ليمو پورنه شي
مئينه مينه خو په زورنه شي

چي مي مزل ستا ترمنزله رسي
زما قدم دي په بل لورنه شي

د زړه پروران کابل مي څه له راخي
په کنډوالو کي آرام نوره شي

چيرته چي زړونو کي الفت اوسيري
هلهته کي ژوند په شرو شورنه شي

عابده څه چي ترينه کله وکړو
په دي وطن کي کلي کورنه شي

غزل

ستا التفات مې کړې نظر په ځمکه
بانه مې لگي د نظر په ځمکه

چې مې سبا آرمان په دار څړوي
هرگز دې رانه شي سحر په ځمکه

اونکو ثمر به ترينه څه واخلمه
تاسې خو کړې د غم کړ په ځمکه

روح به مې خاورې سره مينه لري
چې راته خوب راکړې اکثر په ځمکه

* تر هندوستانه يې شغلې خورې دي
داسې روښان و لکه لمر په ځمکه

هغه چې تل يې تخيل سروش و
اوس اوس اوډه شو د خيبر په ځمکه

* حمزه بابا يادوم

غزل

جانان مې داسې په ځيگر وي غلی
لکه ليمو کې چې نظرو وي غلی

ستا د راتلو په انتظار انتظار
داسې ولاړيم لکه غروي غلی

خود به منگی دا ستا په سر ماتوي
چې ليونی دې په گورد وي غلی

ستا د وصال روژه په خوله پاتې شوم
د يتيمانو خو اختروي غلی

زما په غم داسې جانان وي غلی
لکه د بر په غم چې لروي غلی

غزل

ته خو به لار شې ستا تصويـر مې له نظر نه ځي
جانانه ستا ياد مـې د څړيـکو له پـرهره نه ځي

ما مې د زړه په شش محل د بنکلي نوم ليکلی
په هر ساه کې ځي راځي خو له ځيگره نه ځي

د گل په غيـره کې او سـيرې خـو آرام نه لري
د پرځي مينه ازلي ده چې له لمره نه ځي

موربه د خپل آرمان په څلي باندې ډېر وژړل
خو دا ناسازې لاد وخت له ستمگره نه ځي

اوس نه بنگرې ماتيرې، نه د پيغلو جونو منگي
اوس هغه شور زموږ د کلي له گودره نه ځي

غزل

ستاله نظره چي نظر اخلم
لکه سپورمی رناله لمر اخلم

د دیدن خونده په مازیگر اخلم
دهجر داغ دې په حیگر اخلم

مست لیونی دې په کوخه در غلم
ستاد در کانی به په سر اخلم

لکه فرهاد ستا په شیرینه مینه
په اجاره دې آشنا غر اخلم

د سبا وون د سپیده دم سر سم
د دوران غم په هر سحر اخلم

د غزل توري دې د مخ خالونه
جانانه زه ترینه اثر اخلم

غزل

جانانه ستا له مخه نور وريږي
که تجلی د کوه طور وريږي

د زړه پر للمه مې د وصل باران
څه په مستی څه په سرور وريږي

د تاک په ونه يې ستا نوم ليکلی
چې د ليمونه دې انگور وريږي

دار به د خپلې غاړې هار جوړوم
پر ما اسرار لکه منصور وريږي

غزل

د لمر ډولۍ کې د رڼا ناوې په وینو سره ده
د بې وسۍ نه تورې لږې د ما بڼام بڼکلوم

د ژوند په هر پړاو مې خو ځلې تندي مات شوی
د خپل آرمان د قتل جرم له ناکام بڼکلوم

زما د څنگ ملګري نور زما وجود نه مني
لکه سقراط په افتخار د زهرو جام بڼکلوم

زما پسه برخه آزادي لویه گناه ده منم
لکه د زر کې د بڼکاري خور شوی دام بڼکلوم

د پښتونخوا د غرو سرونه مې په وینو سره دي
زه هم قاتل یم او مقتول یمه الزام بڼکلوم

غزل

غزل غزل شه چې دې وليکم غزل جانان
د بنکلا غوتې دې راسپرم ول په ول جانان

لکه په وریځو کې سپوږمۍ چې پتپتانی کوي
داسې له مانه پتوي مخ په وربل جانان

زه به د مینې دې معصوم آرمان ته څه ووايم
چې رانه غواړي په یوه لحظه خو ځل جانان

زه د خزان او د بهار څه منتبار خو نه يم
ما مې په زړه داسې کرلی لکه گل جانان

د بنکلیو خوی د غلچکو دی پام کوی ملگرو
داسې یې زړه له عابد وړی لکه غل جانان

غزل

د زړه هينداره مې هغه ماتوي
د ځان تصوير څه په مـزه ماتوي

داسې سپرلي سره يو ځای مه رآه
چې مې ډېر عمر توبه ماتوي

د ديون تندي دو مـره واخيستمه
چې مې په شين سهار روژه ماتوي

د بنكليو ياد د غلچکيو په خير
په سپينه ورځ د زړه جنـدره ماتوي

((کاروان)) د ژوند په سترو سترو و لارو
په کوم حسين پراو دمه ماتوي؟

مستان يې څـبني د مستي زور بڼي
د شيخ په سر تشه کوزه ماتوي

غزل

چې مې جانان د زړه لــه تله وتی
بس تغزل مې له غزلــه وتی

د ژوند منزل ته بلالار پرته ده
د روح کاروان مې له مزله وتی

په کومه لاره به دې لاره څارم؟
اوس چې قدم مې ستا له پـله وتی

د گل رخسار د رنگینيو په پسې
د زړه بلبل مې له گــوگله وتی

ستوری د بخت یې پر آسمان ځلیزي
چې روغ تندي ستا له درشله وتی

غزل

د برې ارزوگانې مې په خوږ زړه کې نیمگړې شوې
ځوانې حوصلې مې د امید په لار کې سترې شوې

تا چې سوداگرد مرگ په پوله د ژوند کینول
پوه شومه باداره چې اوبه دې راتسه خپرې شوې

نشته د تقدیس یوه ذره ستا په ناپاک وجود
ستا قلیتي چارې اهریمنه پورورې شوې

مور د سباوون زیږي ته ټول وجود غوږونه وو
غیر کې د سحر مو په نصیب د ما بنام لږې شوې

ستا د محلونو نه کوم تپ مور ته راغلی دی
ستا له لاسه وړانې چې د خوار ولس جونگړې شوې

غزل

يوه سلگي مي له اجل نه ستنه کړي په زور
سترگي مي برندي پاتي شوي د جانان په تمه

د زړه پر للمه مي د لگو لښته وکرله
لاس په دعا لکه دهقان يېم د باران په تمه

د زړه کوترې مي اولت کړي د عرش په لورې
شيبه شيبه مي انتظار ده د يزدان په تمه

د نهيـلو د جرس کړنگ شي د منزل په طرف
کاروان مي لوت شي لويه لار کي د خاروان په تمه

غزل

زنده گي مي بنکلي ډ پره په هنر خوري
ليونې يې د درکاني زما سر خوري

په رخسار يې لکه پرڅه نه ځاييږم
دا رنگينه حادثه مې لکه لمر خوري

دا معصوم آرمان مې څنگه ليونې شو
د وصال په شپه غمونه د سحر خوري

څه وجود مې د وطن غمونو و خوږ
څه چې پاتې دی هغه رانه دلبر خوري

غزل

د حسن زور دې لا په سترگو کې دی
بنکلی انځور دې لا په سترگو کې دی

راته کوي چې د مستان و کیسې
کوم شرابخور دې لا په سترگو کې دی

اوس خوزه هومره بې ادبسه نه یم
گله! پیغور دې لا په سترگو کې دی

څنگه به نن د بوسې سوال وکړمه
پرونی پور دې لا په سترگو کې دی

د دیدن تنده م پښ نه ماتوي
ساغر نسکور دې لا په سترگو کې دی

غزل

سکني ما بنام یم مازیگر خونہ یم
د پیغلو جونو مست گودر خونہ یم

چی بی له تا می سترگی نه غریبری
ستا په ککیو کی نظر خونہ یم

چی د جانان په بام دوره دوره شی
زه د کوترو خه لنبکر خونہ یم

بی ارادی می چی بانه رپیبری
د چا په لاره کی سفر خونہ یم

خه له توتکی او تعویزونه کوی
زه د پیریانو خه لنبکر خونہ یم

غزل

لکه د درد مـي په پـرهر کې ويښ شه
د ميني خوب شه په نظر کې ويښ شه

چې د رڼا د قافلي جـرس شـي
د سپيده دم په خير سحر کې ويښ شه

لکه شپونکي د ژوند شپيـلي غـروي
د اسي په نيمه شپه په غـر کې ويښ شه

د گلر خانو چې نظر ماتـوي
د سپيلني په خير شرر کې ويښ شه

چې د عمل په ډگر وځليـري
پښتون زلمی شه په سنگر کې ويښ شه

غزل

زړه مې ستا یاد کې دم په دم بنسويږي
پروچه ځمکه مې قدم بنسويږي

د رقيب نوم مې چې غزل کې راشي
خدايږو له گوتو مې قلم بنسويږي

نور به کچکول ورځنې نه جوړوم
چې مې له لپو نه کرم بنسويږي

بنسايي د درد به حوصله نه لري
چې له زخمونو مې مرهم بنسويږي

غزل

ستا په نظر د نظر تار ترمه
خومره اسان په هو لار ترمه

لږ مې د مینې په هو ده کې واخله
روح مې په بین دې لکه مار ترمه

نه دې راځي خود راتلو په تمه
غوټي په زړه د انتظار ترمه

که مې مراد په زیار توشي پوره
زه به دسمال په هر منار ترمه

له زخمي او بنکو نه امیل جوړوم
په جنتي غازه ز نار ترمه

عابده ته دې خاطر مه درنوه
که زه په سرد گناه بار ترمه

غزل

که ستا تصویر په هره لاره گرځي
پسې زما د زړه هینداره گرځي

شپه کې د خیال په تړون ستا په لټون
راسره ستوری تر سهار گرځي

هوده د مینې پرې اثر نه کوي
د سینې د بڼې کې مې ماره گرځي

څوک به مې ورد زړگي وټکوي؟
لکه زما څوک بیکراره گرځي؟

د کوم حسین نوم یې پرده لیکلی
کاروان * چې داسې له چناره گرځي

* زما خوږ ملگری پیر محمد ((کاروان))

غزل

لاس او پنبې وهمه ستړی ستړی یم
مینی کې دې هسې اوبو وړی یم

مه مې غورخوهد غورخیدونه یم
ومې کره شین به شمه زړی یم

مینه غواړم زړه غواړم له بنکلیونه
سوال یمه لا هغسې نیمگری یم

مه ویریره، خوله مې نه شته نه دې خورم
زار نه لرم، مار نه یمه، پری یم

ما باندي احسان چې وخته ونه کړې
زه مې د ژوندون پراوړو مړی یم

سیوری مې پرسرد پسرلي * گرځي
شکرد وړمود بهیر غړی یم

* استاد شاعر محمد صدیق پسرلی یادوم

غزل

وتره مې په اوبنکو کورپه توده ځمکه
غم مې وکرلو په بنوره ځمکه

پام کوه قدم مې په زړگي مه رده
بيلي پنبې څوک کله ردي په سره ځمکه

پرېرېده چې دا وچسې شونډې کيږد مه
ستاد رخسارونو په لمده ځمکه

څنگه به يې کر شيرازه کيږي نه!
موره اوبه کړې په خوله ځمکه

تا ته به خوره نشه د ميينې شبي
بنگ يمه پخيرييم په ترخه ځمکه

غزل

توبه مې وايسته سحر و ويريريم
چې له مغرب راخيژي لمر و ويريريم

په شوخ نظر چې راته ونه گوري
له شوخو سترگو نه اکر و ويريريم

پام چې د نه راتلويې ونه وايې!
ريباره زه لسه دې خبر و ويريريم

لکه شبنم د گل په پاڼه پاڼه
زه د تودو وڅپې له اثر و ويريريم

د زړه زخمي کابل مې نور مه چيرئ
چيرته ناسور نه شي پرهر و ويريريم

غزل

بي له تانه گرانه ډېره گرانه زنده گي ده
په مينه مينه وگوره جانانه زنده گي ده

چې تا مينه را کړې ده، چې ته مې زړه کې اوسې
بس تا پورې تړلې مې آرمانه زنده گي ده

د زړه پر للمه للمه مې جانانه راوريږه
په دښته د گلونو له بارانه زنده گي ده

حسين پړاو دې مخکې قدم په قدم اخله
دمه د يار په کلي شه ((کاروان)) زنده گي ده

لمر غيږه خلاصه کړې ده ددرې په کې غځيږي
سحر په مستی راغی شه روښانه زنده گي ده

غزل

ستا په رخسار د غزل تـوري ناخي
که د آسمان په لمن ستـوري ناخي

آرمان مې ستا لار ته گوري ناخي
د زورور ډول ته کمزوري ناخي

د جانان ياد مې زړه ته داسې راخي
لکه له لمر چې ذرې اوري ناخي

د تخيل په تال مې زانگي
لکه زنجير چې د ورنسوري ناخي

د مينې باد په مازيگر اوله
په مازيگر د چنار سيوري ناخي

غزل

نن د آرمان کلي کې شپه تيروم
خم د جانان کلي کې شپه تيروم

د زړه پر للمه به مې وټو کيږي
چې د باران کلي کې شپه تيروم

له پرېستو سره مې کيږي وعده
د لوی آسمان کلي کې شپه تيروم

د بنار لوگو کې مې ساه تنگه شوله
يمه روان کلي کې شپه تيروم

چې تخيل مې د غزل رنگين شي
خم د ((کاروان)) کلي کې شپه تيروم

غزل

له تندي مرمه خور وژه ساتمه
په خم کي لامبمه توبه ساتمه

يو لاس کي توره بل کي نيسم قلم
زه د خوشحال بابا ورته ساتمه

په زړه کي لولم سپاري د مينې
په تاخ کي بسنده خلاصه ساتمه

چيرته په غم باندي هم نه خخيږي
ليمه کي او بنکه پښتنه ساتمه

چې مې شعور ته راشي شعر را کوي
په لاشعور کي پښتنه ساتمه

غزل

د زړه زخمونه به د زلفو په تار وگنډمه
د نظر سار به د کلي په لار وگنډمه

چې زمانه پرې گواهي زموږ د مينې وايي
د جانان نوم به په تنه د چنار وگنډمه

خومره به بڼه شي چې رنگونه د فطرت شي يو خای
د لمر ذرې به گله ستا په رخسار وگنډمه

کسات به زه د خپل قاتل جانان نه څنگه واخلم؟
بس خو جنډه به د آرمان په مزار وگنډمه

سل کاله کيږي يو ظالم په بي رحمۍ شلولی
ځم چې د لراو برد غرونو پرهار وگنډمه

غزل

د نغمو له بنساره سازو سامان راوړي
تخیل ته مې سندرې جانان راوړي

په ورځ ستاد مخ خالونه زړونه یوسي
د شپې ستوري په لمن کې آسمان راوړي

د بنکلو کو خط و خال وي په کې نغبنستی
چې مهار د غزلونو ((کاروان)) راوړي

ته د خپل حسن له زوره څه خبر یې؟
چې تور زړې درته گوري آیمان راوړي

د شهید و گلغوټیو جنازې وي
زموږ کلي ته یې غیږ کې باغوان راوړي

غزل

خیردی که د ژوند په ژرنده دل شومه
ستا ملالو سترگو ته کجل شومه

چا به نثر چا به نظم وی
ستا په خوله چې درغلم غزل شومه

خومره بڼه نازونه شو یو خای سره
زه چې سیلنی ستا د وربل شومه

یا د کلي خلکو واورئ مې کړئ
مینه کې که خپل جانان ته غل شومه

راشه چې مې بې له تانه روډ نه ځي
خو ځلې میلمه که د اجل شومه

غزل

مازيگر نه لري گودر نه لري
زمـور کلي خو اختر نه لري

موربه په داسې چم کې ساه اخلو
چې ما بنامونه يې سحر نه لري

پر خای د سرې يې بارود خوړلي
خمکې مو شاپې شولې کر نه لري

مرگی پر موربه د وير ساندي وايي
د ژوند نغمې پر موربه باور نه لري

جانانه کله خوراپيښه وکړه
زما د زړه جونگره ورنه لري

غزل

له سازه مي د روح يوه نغمه چې راتله
که ستا د نرگسي گيسو وږمه چې راتله

حرم کي مي د زړه چې يو صنم ديره کيده
قدم په قدم مخکې بتکده وه چې راتله

غبار د تصور له آيينې مي چې صفا شو
د باد په خير زما په لور هغه وه چې راتله

ستا نوم مي لا په ژبه باندې نه و پوره شوی
په شونډو کي د مينې زمزمه وه چې راتله

تعبيري يې د سندرو د مغان له پيره غواړم
بيگا راته په خوب کي پرېنسته وه چې راتله

غزل

له کوم ځنگله نه ورته لاره راځي
هره بلا مو چې تر بناره راځي

د زړه پر ځمکه شنه کوي زخمو نه
بنکلي له څه رنگين بهاره راځي

لکه چې خپل همزاد مې وموندلو
چې ورک تصوير ته مې هينداره راځي

د روح سرود مې ورته بين غږوي
د سينې د بنتې ته مې پماره راځي

د زړه له شوره لا وتلی نه يم
د مينې غزله دې بازاره راځي

غزل

زما د ژوند د حسرتونو تن کې ساه مړه کيږي
لږ يې لاس ونيسئ ډيوه رپي رڼا مړه کيږي

هوا گير زړه مې داسې ولي د نظر په گاتو
لکه ويشتلې مرغۍ خرڅي په هوا مړه کيږي

راته يو چاله ميکدي نه د توبې وويل
ما ويل نه، نه رنگينه غوندي گناه مړه کيږي

له خاورو پورته شه ملالې پيغلي چيغه وکړه
ميوند خو څه کړې چې لا ټوله پښتونخوا مړه کيږي

خدا يه د کومې گناه غچ دې رانه دلته اخلي؟
لامې آمين په ژبه گرځي چې دعا مړه کيږي

غزل

لکه د وریخو غیرې کې لمر نیسم
په تصور کې چې دلبر نیسم

دې ما بنامو نور اته هیڅ را نه کړل
د بنکلیو لار په سپین سحر نیسم

بیګا مې ټوله شپه منتر ویلی
څوک په هوده کې د نظر نیسم

چارانه زړه لکه د غل وړی دی
بنکلیو کې گورم څوک اوتر نیسم

چې صحیفې ورته د مینې راځي
ځم چیرته داسې پیغمبر نیسم

غزل

د روح بين غومه چيرته ماره لټوم
اوبو غوندي د غره لمن کي لاره لټوم

د باد په خير چي بنکته پورته گرځم لالهانده
تصوير لسه چانه ورک يم هينداره لټوم

چي زړونه تخنوي داسي نغمي درځني غوارم
تارونو کي دي هغه تار ستاره لټوم

اول به مې د زړه په دريځو کي راپيدا شي
که نه شو بيا به ستوري په کراره لټوم

سرونه به ډېر گرځي خو چي زه پسې گرځيږم
يو سر چي سلسله يې ځي تر داره لټوم

غزل

د زړه گريوان ته داسې اچوي نظر لاسونه
لکه د وريخو لمن وڅيري د لمر لاسونه

زه به يې هم د امتيانو صف کې ودرېږم
که مې پر سر کېږدي د مينې پيغمبر لاسونه

خدا يسه د نور باران شيبه شيبه راووروه
بدرنگې شپې پر مری اېښي د سحر لاسونه

د بې و سې مې جوړې پته تاته نه لگيري
ته چې بنسټ و غځوي هر مازيگر لاسونه

زموږ په کلي کې د وينو د غچ زيري کيري
د هر دريم سړي په وينو وي اکثر لاسونه

غزل

ليمو نه چې بهر شـولـې نظره چيرته ځي؟
له غرونو چې پناه شوې بنكليـه لمره چيرته ځي؟

څه رخه دې مئينو سره کـيـري او که څنگه
مانبام ته چې نيږدې شوې مازيگره چيرته ځي؟

د زړه پر للمه د بنـته مې يو څوک خو رازرغون کړه
ايسار شه پسرليه مـروره چيرته ځي؟

څه بڼه وو چې جانان په تصور کې راته ويلې
راځه کينه دمه شه زوروره چيرته ځي؟

د شرد سوداگرو قافلي بازار ته راغله
لږ وار وکړه د امن پيغمبره چيرته ځي؟

غزل

ورانې مې کړې لاس کې د تلي کړنې
مه جوړوه ماته په تندي کړنې

بنایې چې تصویر به جوړوي د چا
کاري چې پر ځمکه لیوني کړنې

زړه کې زمالارې تیروي گله!
ستا په مخ چې را کاري ازغي کړنې

پانه مې د ژوند پخپله توره کړه
هسې وایم دا دي ازلي کړنې

غزل

صنم مې زړه ته ځي راځي هر دم په هره ورځ
پوښتنه خو د گل کوي شبنم په هره ورځ

هم هغه خو شېبې مې د ژوندون د خوشحالي وې
جانان چې راته راوړي نوي غم په هره ورځ

دا خلک خو پرانده نه دي چې ورته بنکارېږي
که خو مو په سرونو ږدي قدم په هره ورځ

دا څوک دي چې زخمو نه پر موږ پلوري له پخوانه
دا څوک دي رانه يوسي چې مرهم په هره ورځ

غزل

د بنکلیو اننگوتسه مې نظر غځوي لاس
سپوږمې د خوار لسمې ته خو لمر غځوي لاس

اوس گورو به چې چا ده د قسمت لوبه گتلي
د مينې پيغمبر د چا په سر غځوي لاس؟

د کوم مئين په قتل پسې ووتله لکه کوره
په ناز په کرشمه لکه خنجر غځوي لاس

د چا د گريوان تار تاريې په گوتو کې نيولي
دا شوخي شيوه گري خواکثر غځوي لاس

که خدای کول جانان به مې لاسونو کې لاس راکړي
خلک وايي چې اختر کې مرور غځوي لاس

غزل

يو څوڪ خو مې يو ځل د زړه په لار راواړه
خدايه په مټين زړه مې پرهار راواړه

بنكلي دې په ځمکه داسې گرځي لکه ستوري
يو څو څو پري د مينې په مدار راواړه

ساقې د ميکدې نه دې نن تش لاسونه نه ځم
په لپو لپو سترگو کې ځمار راواړه

هينداره مې د زړه ورپسې ورکه ورکه گرځي
تصوير پري د کوم بنکلي پري وار راواړه

چې غرد ستار نه خيـږي د څپو څو تارونه
جانانه لږ په ځانگه د چنار راواړه

غزل

تارونه دې د زلفو په رخسار و زنگوه
پر غاړه مې لاسونه لکه هار و زنگوه

يو چارانه جامونه د نظر و تبتول
بنگي آشنا په بنگو مې خمار و زنگوه

د وړانگو په مهار کې د رڼا ((کاروانه)) راشه
حسین سهار د کلي په چنار و زنگوه

جانانه هنگامه د مینې ورځ په ورځ سپرېږي
يو سر خو چيرته نن سبا په دار و زنگوه

موسکا دې سندرېزه کره د ذوق پر بنسټې راشه
دردونه مې نغمه کې د ستار و زنگوه

غزل

بنکلی شه، له خپل بنايست نه بنکلی شه
نن خود غمازد سترگو خلی شه

زه ورنه په سترگو کې څه وغواړم
دی راته غوسه شي وایي، غلی شه!

ما د خپل بهیر سره ملگری کړه
وخته! لږ خو ماته پښه نیولی شه

زرکې یې امنو ته راغلي دي
بازه د وطن غرونو کې غلی شه

بیا به تصویر د کوم یو بنکلي راوړي
د زړه له کوره مې هینداره وځي

موربه د مینې دنیا هم ولیده
د کار سړي په کې له کاره وځي

غزل

بیا خوک مئین د هوش له بناره وځي
د لیونو په ورکه لاره وځي

نغمې د مینې لسه ستار وځي
که د درد څرېکه له پرهاره وځي

دلته د مینې لیونې اوسېږي
دلته هر ستوری له مداره وځي

له چانه بکلی جانان مخ اړوي؟
که د پارو له هودې ماره وځي

ماشومتوب

راته ياد يري هغه تير وختونونه
چې په غرمو به گرځيدم، گرځيدم
ستا په کوڅه کې به د چاله ويري
لکه د پانې ريدم، ريدم

چې بيلې پښې به مې په ځمکه سرې شوې
پنا مې وره ستا د ديوال سيوري ته
ستا د ديوال خوشبو به داسې مست کړم
لکه د گلو د شمال سيوري ته

په لوړه تنده باندي نه پوهيдам
نه به غرمه نه مازيگر مې ليدو
ستا په لتيون پسې به زه جاناننه
گرځيدم خو پوري چې لمر مې ليدو

خو

خو اوس د داسې وخت پنجو کې گيريم
چې مې په گرانه تن ته ساه راځي
جاناننه ستا په غم به څه وژاړم
چې په خپل ځان باندي ژړا راځي

غزل

له سرو سترگو تر سرو سترگو
پرون چي ما پسه آيينه كي كتل
راته كيسې د ماشومتوب ياديدې
زه به په چيغو چيغو كورتته راغلم
مورجانې زه به ستا و لورتته راغلم
زما به سترگې وې لسه خاورې كې
هم به مې سرو له گردونو ننه ډك
تا به نارې كړې چې قـربـان دې شـمه
بيا دې له چا پـره شوخي كړې ده
تا به د خپل پورني پيڅكي باندي
زما له سترگو خاورې پاكې كرلې
هم به زما له سره ټول گردونه تا وځنډل
راته به ستغې سپورې تا و كرلې
چې مخ او سـر به دې راوميـنـځـلو
زما به سترگې تكې سرې بنـكارـيدې
تا به مې سترگې راتـه تـورې كرلې

خونـن چي بيا زما په سترگو كې د چاله غمه
ووينو سيند بهـيـده
ما آيينې ته كتل
زما تصوير په آيينه كې زنگيده، زنگيده
ما ويل چې اوس به له هيندارې نه راوښويږي
تاراته څه په عاجزۍ وويل:
((زويه لوگې دې شمه ودي گرځم

نوره د سرو سترگو دالوبه پسرپرده))

قطعات

سپرلييه هغه به زمور د خووارو كلي وي چې
گلو نه ټول په وينو سره وي او بل رنگ نه کوي
دا زمانه لکه چې نور زمور وجود نه مني
عجيبه نه ده چې احساس مولا غورځنگ نه کوي

وخت به مور ته څنگه گلورينه فضا جوړه کړي
غرد پسرلي خوله ورايه خزان وځاندي
لا د گلغوټيو ستوني ډک دي له باروتو نه
تاته به په کومه خوله سپرلييه گلان وځاندي

پام کوه سپرلييه چې زمور كلي ته رانه شې
ته به د باروتو دې وطن ته څه تحفه راوړې
اوس زمور د كلي چنارونه ځالي نه لري
ته به د بلبل د غم نوا ته څه نغمه راوړې

دلته د وخت د نابلدو خلکو خوا کې اوسو
دلته کې مور به ساه په بيه اخلو ژوند تيروو
دلته زمور احساس بندي دی څه ويلی نه شو
ترخې خبرې د هر چا لکه د قند تيروو

څنگه ژرمې د آرمان قاتل جوړيږي
محتسبه لامي هغسي ځوانې ده
د بنار مشره ستا د امن بناريه کې
هر څه گران د سرونو ارزاني ده

پرسپين رخسار چې زلفي لام ولگي
لکه روژه کې چې مابنام ولگي
د تن رگونه مې موسکي موسکي شي
غږ چې په غوربزماد جام ولگي

لمر چې د غروب په غرغره شي راته وځاندي
جوړه طبيعت کې نظاره شې راته وځاندي
سترگو د جانان که د مغلو خصـلت غوره کړ
مينه پښتنه يې تاتره شي راته وځاندي

د انتظار په تريخ نظر کې مې لا
د اميدونو څه خواړه پاتې دي
وخته رفتار کې دې کـرار اولـه
ستاله منزله پښتانه پاتې دي

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**